

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE

privind stabilirea salariilor minime adecvate, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Jalonul 392 - Intrarea în vigoare a actului care reglementează noul sistem de stabilire a salariului minim, aferent Reformei 5 - Intrarea în vigoare a actului care reglementează noul sistem de stabilire a salariului minim - Componenta 13. Reforme sociale.

2.2. Descrierea situației actuale

În prezent, în România salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, corespunzător programului normal de muncă se stabilește în condițiile art. 164 din Legea nr. 53/2003-Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare respectiv, prin hotărâre a Guvernului, după consultarea sindicatelor și a patronatelor, cu excepția sectoarelor de activitate construcții, agricol și industria alimentară, care au un cadru specific de reglementare respectiv, O.U.G. nr. 93/2023 *pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată pentru sectoarele construcții, agricol și industria alimentară.*

În vederea stabilirii unui cadru la nivelul Uniunii Europene pentru a asigura atât faptul că salariile minime sunt stabilite la un nivel adecvat, cât și faptul că salariații au acces la o protecție a salariului minim, sub forma unui salariu minim legal sau a unor salarii stabilite prin convenții colective, a fost adoptată Directiva (UE) 2022/2041 a Parlamentului European și a Consiliului *privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană*, care are termen de transpunere în legislația națională data de 15 noiembrie 2024.

Directiva urmărește îmbunătățirea condițiilor de muncă și de trai, inclusiv prin salarii minime adecvate și un cadru eficient de negociere colectivă care să sprijine evoluția salariilor, fapt ce este atât în avantajul lucrătorilor, cât și al întreprinderilor din Uniune. Reducerea diferențelor mari în ceea ce privește acoperirea și gradul de adecvare al salariilor minime contribuie la sporirea echității pieței muncii din UE, la stimularea îmbunătățirilor la nivelul productivității și la promovarea progresului economic și social, în condițiile în care concurența pe piața unică trebuie să se bazeze pe inovare și pe îmbunătățiri ale productivității, precum și pe standarde sociale ridicate.

Conform obiectivului general al reformei prevăzute în Planul Național de Redresare și Reziliență, salariul minim brut pe țară garantat în plată se va stabili în baza unui mecanism obiectiv, în linie cu orientările din Directiva privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană. Prin această reformă se prevede instituirea unui mecanism nou și a unei noi formule pentru a stabili nivelul salariului minim în mod obiectiv și sistematic, în consultare cu partenerii sociali și ținând seama de acțiunile Uniunii.

Directiva prevede instituirea unui mecanism pentru determinarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, ce implică o serie de proceduri pentru stabilirea și actualizarea salariului minim legal, în baza unor criterii obiective, care să asigure atingerea unui nivel de trai decent, reducerea sărăciei persoanelor încadrate în muncă, precum și promovarea coeziunii sociale și a unei convergențe sociale.

De asemenea, consolidarea dialogului social ca instrument de susținere a drepturilor sociale este obiectiv prioritar ale UE, asumat de toate statele membre prin Pilonul European al Drepturilor Sociale, Declarația de la Porto, Agenda 2030 și Recomandarea privind consolidarea dialogului social, corelată cu obiectivul Directivei (UE) 2022-/2041 de promovare a negocierilor colective în susținerea salariilor minime legale.

Pentru asigurarea echilibrului pe piața muncii și pe fondul declinului negocierilor colective din studiul de impact al Comisiei Europene, directiva instituie statelor obligații de acțiune pentru sprijinirea accesului lucrătorilor la acoperirea negocierilor colective, inclusiv prin angajarea unui Plan de acțiune de promovare a negocierilor colective, cu termene și măsuri de susținere adaptate nevoilor naționale, dacă rata de

acoperire a convențiilor colective în plan național este sub 80%, cum este și cazul României unde ponderea salariaților din mediul privat acoperiți de protecția și clauzele mai favorabile de drepturi ale contractelor colective de muncă era conform ultimelor date EUROSTAT sub 20%.

Având în vedere domeniul directivei, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale și-a asumat rolul de instituție care asigură coordonarea procesului de transpunere în linie cu atribuțiile care îi sunt conferite de legislația în vigoare și actul propriu de organizare și funcționare (art. 1, art. 4, art. 6 alin. 1), 4) și 6) și art. 9 al H.G. nr. 23/2022).

În aceste condiții, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale în calitate de autoritate, care și-a asumat coordonarea transpunerii prevederilor Directivei (UE) 2022/2041 din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană, a propus inițierea prezentului proiect de act normativ, care vizează modificarea și completarea dispozițiilor legale în vigoare, în principal a următoarelor acte normative:

- Legea nr.53/2003 Codul Muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,
- Legea nr.108/1999 privind înființarea și organizarea Inspecției Muncii, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, se prevede completarea dispozițiilor finale ale următoarelor acte normative cu mențiunea privind transpunerea parțială a unor prevederi ale Directivei (UE) 2022/2041 din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană, respectiv:

- Legea nr. 367/2022 privind dialogul social, cu modificările și completările ulterioare,
- Legea nr. 337/2018 privind statutul inspectorului de muncă,
- Legea nr. 100/2016 din 19 mai 2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, cu modificările și completările ulterioare,
- Legea nr. 98/2016 din 19 mai 2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare,
- Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, ulterior modificării și completării cadrului legislativ primar, vor fi inițiate două proiecte de hotărâri ale guvernului, reprezentând cadrul legislativ secundar, care să asigure transpunerea integrală a acestei Directive, respectiv pentru adoptarea mecanismului de stabilire și actualizare a salariului minim și a Planului de acțiune pentru promovarea negocierilor colective în scopul ameliorării accesului salariaților la drepturi negociate colectiv. Având în vedere aspectele identificate în procesul de analiză a modalității optime de transpunere a prevederilor Directivei (UE) 2022/2041 din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană, respectiv o serie de modificări și completări la nivelul legislației primare precum și termenul de transpunere în legislația națională, respectiv 15 noiembrie 2024, se impune adoptarea prezentului proiect de lege.

2.3. Schimbări preconizate

Principalele aspecte urmărite vizează:

- În vederea asigurării unui grad corespunzător de adecvare al salariului minim legal, se impune completarea Codului muncii cu elementele corespunzătoare care să prevadă criteriile naționale (puterea de cumpărare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, nivelul general al salariilor și distribuția acestora, rata de creștere a salariilor și nivelurile și evoluțiile productivității la nivel național pe termen lung) pentru stabilirea și actualizarea salariului minim legal, definite într-un mod stabil și clar, actualizări periodice și în timp util și desemnarea Consiliului Național Tripartit pentru Dialog Social ca organism național care să permită asigurarea consultărilor cu partenerii sociali, în sensul directivei.

- Codul muncii a fost completat cu prevederi corespunzătoare, care să asigure aplicarea prevederilor Directivei(UE) 2022/2041 tuturor categoriilor de salariați, indiferent dacă aceștia își desfășoară activitatea în baza unui raport de muncă, raport de muncă cu caracter special (contract de mandat, contract de management, contract de activitate sportivă etc.) sau raport de serviciu, prin definirea noțiunii de "raport juridic de muncă" și a celei de "angajator".

- Prevederile Codului muncii au fost completate cu prevederi care să asigure angajarea adoptării unui plan de acțiune pentru promovarea negocierilor colective în linie cu obiectivul directivei de susținere a negocierilor colective pentru creșterea accesului salariaților la drepturi salariale negociate colectiv și la o acoperire a protecției prin convenții colective

- Completarea Codului muncii cu prevederi privind sancționarea nerespectării dispozițiilor privind garantarea în plată a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, stabilit prin act normativ sau a nivelului salarial minim stabilit prin contractul colectiv de munca aplicabil.

- Completarea Codului muncii cu datele statistice și informațiile relevante referitoare la acoperirea gradului de adecvare, în vederea raportării acestora de către M.M.S.S., o dată la doi ani, Comisiei Europene, precum și cu instituțiile competente, care au obligația furnizării acestora către M.M.S.S., respectiv: Agenția Națională a Funcționarilor Publici, Inspekția Muncii, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Justiției și Institutul Național de Statistică.

- Pentru asigurarea accesului efectiv al salariaților la salariile minime legale și a celor minime negociate colectiv prin contracte colective de muncă se impune completarea Legii nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspekției Muncii. Astfel, Legea nr. 108/1999 a fost completată cu dispoziții privind principiile care stau la baza activității de control a Inspekției Muncii. De asemenea, dat fiind faptul că Inspekția Muncii este o instituție de control esențială în domeniul muncii, cu multe instituții în subordine cu o problemă complexă (inspectoratele teritoriale de muncă în fiecare județ și în Municipiul București), prevederile legii au fost completate în sensul obligativității obținerii și deținerii de către inspectorul general de stat și inspectorii generali adjuncți, a certificatului de securitate de acces la informații clasificate "secret", sub sancțiunea eliberării din funcție.

- Proiectul de lege conține completarea declarațiilor de transpunere aferente fiecărui act normativ din legislația națională, prin care au fost transpuse dispozițiile Directivei (UE) 2022/2041.

2.4. Alte informații*)

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

Prezentul proiect de act normativ cuprinde reglementări în vederea stabilirii cadrului legal pentru asigurarea unui nivel adecvat de stabilire a salariilor minime, cât și a faptului că salariații au acces la o protecție a salariului minim, sub forma unui salariu minim legal sau sub forma unor salarii și condiții decente de muncă stabilite în temeiul unor contracte colective de muncă, acorduri colective sau alte acorduri scrise. Proiectul de act normativ se adresează tuturor salariaților, care își desfășoară activitatea în mediul public și privat din România.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Urmează a fi îndeplinită procedura privind efectuarea testului IMM, prevăzută de Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

3.9. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3.	4.	5.	6.	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						

(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i) cheltuieli de personal						
ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații						
Secțiunea a 5-a						
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ a) acte normative ce vor fi abrogate: Nu e cazul. b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții. - Hotărârea Guvernului privind aprobarea procedurii de aplicare a mecanismului de stabilire și actualizare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, - Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Planului de acțiune pentru promovarea negocierilor colective.						
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu e cazul.						
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)						
5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE Proiectul de act normativ asigură transpunerea prevederilor Directivei (UE) 2022/2041 din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană.						
5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE						

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență.
5.6. Alte informații Nu este cazul
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Prezentul proiect de act normativ se încadrează în prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Prezentul proiect de act normativ se încadrează în dispozițiile privind procesul consultativ tripartit obligatoriu instituit de Legea nr. 367/2022 a dialogului social, cu modificările și completările ulterioare.
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative: Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Nu este cazul
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi proiectul urmează să fie avizat de către Consiliul Economic și Social și Consiliul Legislativ
6.6. Alte informații Nu este cazul
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Prezentul proiect de act normativ a fost supus comentariilor publicului, prin publicarea pe pagina de internet a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale în data de 11.06.2024. Perioada în care se pot transmite observații și propuneri: 11.06-20.06.2024. Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de art. 7 din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009 din 10 mai 2009.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ
8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
8.2. Alte informații nu e cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect de **Lege privind stabilirea salariilor minime adecvate, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative**, pe care îl supunem Guvernului spre aprobare.

**Ministrul muncii și solidarității sociale
Simona BUCURA-OPRESCU**

AVIZAT:

**Viceprim-ministru,
Marian NEACȘU**

**Ministrul Dezvoltării,
Lucrărilor Publice și Administrației
Adrian-Ioan VEȘTEA**

**Ministrul Investițiilor și Proiectelor Europene
Adrian CÂCIU**

**Președintele Institutului Național de Statistică
Tudorel Andrei**

**Președintele Agenției Naționale a Funcționarilor
Publici
Vasile-Felix COZMA**

**Președintele
Agenției Naționale pentru Achiziții Publice
Iuliana FECLISTOV**

**Ministrul Afacerilor Externe
Luminița-Teodora ODOBESCU**

**Ministrul Finanțelor
Marcel-Ioan BOLOȘ**

**Ministrul Justiției
Alina-Ștefania GORGHIU**

**Ministrul Economiei Antreprenoriatului și Turismului
Ștefan-Radu OPREA**

Lege privind stabilirea salariilor minime adecvate, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

ART. I.

Legea nr. 53 din 24 ianuarie 2003 Codul muncii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează, după cum urmează:

1. Articolul 160 se modifică și se completează, după cum urmează:

”(1) Salariul cuprinde salariul de bază, indemnizațiile, sporurile, precum și alte adaosuri.

(2) Salariul de bază reprezintă componenta fixă a remunerației brute plătite unui salariat pentru munca pe care o prestează pe parcursul unei luni calendaristice, în care nu sunt incluse sporurile, indemnizațiile și alte adaosuri.

(3) Salariul de bază minim brut reprezintă suma minimă la care are dreptul salariatul pentru munca prestată, potrivit legii sau prin contracte colective de muncă aplicabile conform prevederilor art.162 alin. (1).

(4) Salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată reprezintă suma stabilită anual prin hotărârea Guvernului, în condițiile art. 164, corespunzătoare programului normal de muncă, în scopul îmbunătățirii condițiilor de trai și de muncă, în special a gradului de adecvare al salariului minim, în vederea asigurării unui nivel de trai decent”.

2. Articolul 164 se modifică și se completează, după cum urmează:

”(1) Salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, corespunzător programului normal de muncă, se stabilește prin hotărâre a Guvernului, după consultarea confederațiilor sindicale și patronale reprezentative la nivel național, cu actualizarea periodică o dată pe an. În cazul în care programul normal de muncă este, potrivit legii, mai mic de 8 ore zilnic, salariul de bază minim brut orar se calculează prin raportarea salariului de bază minim brut pe țară la numărul mediu de ore lunar potrivit programului legal de lucru aprobat.

(2) Nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, corespunzător programului normal de muncă, se stabilește și se actualizează potrivit alin. (1), cu utilizarea procedurii de aplicare a mecanismului de stabilire și actualizare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată.

(3) Procedura prevăzută la alin.(2) se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, cu consultarea Consiliului Național Tripartit pentru Dialog Social.

(4) Procedura prevăzută la alin.(2) stabilește evaluarea gradului de adecvare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, în funcție de ponderea acestuia în câștigul salarial mediu brut și va cuprinde următoarele:

1) modalitățile de stabilire și actualizare a nivelului salariului minim brut pe țară garantat în plată;

2) criteriile de stabilire și actualizare a salariului minim brut pe țară garantat în plată care să includă cel puțin următoarele elemente:

a) puterea de cumpărare a salariului minim, luând în considerare costul vieții;

b) nivelul general al salariilor și distribuția acestora;

c) rata de creștere a salariilor;

d) nivelurile și evoluțiile productivității la nivel național pe termen lung.

3) indicatorii statistici naționali aferenți criteriilor prevăzute la pct. 2);

4) setul de indicatori anuali de monitorizare și evaluare de impact asupra mediului economic și social;

5) modul de realizare a analizelor suport și de monitorizare a evoluției salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, în funcție de nivelul orientativ între 50%-52% al ponderii valorii salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată în câștigul salarial mediu brut, considerat indicator de referință pentru evaluarea gradului de adecvare.

(5) Procedura prevăzută la alin. (2) se aplică de către Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, având la bază analizele unei instituții de cercetare specializate în analiza și evaluarea de impact a politicilor din domeniul pieței muncii.

(6) Angajatorul nu poate negocia și stabili salarii de bază brute prin contractul individual de muncă și/sau contractul colectiv de muncă aplicabil, sub salariul de bază minim brut orar pe țară, prevăzut la alin. (1).

(7) În aplicarea prevederilor alin. (1) și alin. (2), prin hotărâre a Guvernului sau negocieri colective nu pot fi stabilite salarii minime brute sub valoarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată.

(8) Salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată stabilit prin hotărârea Guvernului poate fi aplicat pentru un salariat pentru o perioadă de maxim 24 de luni, de la momentul încheierii contractului individual de muncă. După expirarea perioadei respective, acesta este plătit cu un salariu de bază superior salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată.

(9) Prin hotărâre a Guvernului se poate stabili o majorare a salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată prevăzut la alin. (1), diferențiat pe criteriile nivelului de studii și al vechimii în muncă.

(10) Prevederile alin. (8) se aplică și în cazurile prevăzute la alin. (9).

(11) Toate drepturile și obligațiile stabilite potrivit legii prin raportare la salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată se determină utilizând nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată prevăzut la alin. (1).

(12) Angajatorul este obligat să garanteze în plată un salariu brut lunar cel puțin egal cu salariul de bază minim brut pe țară. Aceste dispoziții se aplică și în cazul în care salariatul este prezent la lucru, în cadrul programului, dar nu poate să își desfășoare activitatea din motive neimputabile acestuia, cu excepția grevei.

(13) Salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată este adus la cunoștința salariaților prin grija angajatorului”.

3. La articolul 212, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:

”(3) Promovarea dialogului social tripartit la nivel național se realizează de către Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social, cu rol de consultare între Guvern și partenerii sociali”.

4. La articolul 229 alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

”(5) Contractele colective de muncă la nivel național, de sector de negociere colectivă și grup de unități, precum și actele adiționale la acestea sunt publicate pe pagina de internet a Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, în conformitate cu prevederile art. 112 alin. (2) din Legea dialogului social nr. 367/2022, cu modificările și completările ulterioare”.

5. La articolul 230 după alineatul (1) se introduc trei noi alineate, alin. (2)- (4), cu următorul cuprins:

”(2) Prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, se aprobă un plan de acțiune pentru promovarea negocierilor colective, cu termene și măsuri în favoarea creșterii progresive a acoperirii negocierilor colective pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și de trai ale salariaților.

(3) Planul de acțiune de la alineatul (2) se stabilește cu consultarea și/sau în acord cu partenerii sociali în Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social și se revizuieste periodic sau cel puțin o dată la cinci ani, pentru susținerea creșterii nivelului ratei de acoperire a negocierilor colective în plan național, definită la art. III alin. 2) litera a) al prezentei legi, către valoarea de 80%.

(4) Prin hotărârea Guvernului de la alin. (2) se stabilesc și procedurile de monitorizare, evaluare, revizuire și raportare către Comisia Europeană a planului de acțiune”.

6. La articolul 260, alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

“a) nerespectarea dispozițiilor privind garantarea în plată a salariului minim brut, stabilit prin act normativ sau a nivelului salarial minim stabilit prin contractul colectiv de munca aplicabil, cu amendă de la 3.000 lei la 5.000 lei pentru fiecare persoană careia nu i s-a garantat în plată salariul minim brut stabilit prin act normativ sau prin contractul colectiv de munca aplicabil, fără a depăși valoarea cumulată de 200.000 lei;”.

7. La articolul 260 după alineatul (1) lit. a) se introduce o nouă literă, lit. a¹), cu următorul cuprins:

”a¹) nerespectarea prevederilor art. 278 alin. (3) se sancționează cu amendă de la 3.000 lei la 5.000 lei pentru fiecare persoană căreia nu i s-a stabilit și plătit salariul minim brut sau remunerația prevăzute prin act normativ sau prin contractul colectiv de muncă aplicabil, după caz, fără a depăși valoarea cumulată de 200.000 lei.”

8. La articolul 278 după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:

”(3) În cazul raporturilor juridice de muncă neîntemeiate pe un contract individual de muncă, reglementate prin legi speciale, angajatorul are obligația de a stabili și garanta în plată un salariu de bază/remunerație, în conformitate cu prevederile art. 160 alin. (2), al cărui nivel nu poate fi mai mic decât cel al salariului de bază minim brut orar stabilit prin hotărârea Guvernului conform prevederilor art. 164 alin. (1) și alin. (11) sau prin contractul colectiv de muncă aplicabil, cu excepția indemnizației pentru internship, acordată în condițiile Legii nr. 176/2018 privind internshipul, cu modificările și completările ulterioare”.

9. La articolului 281 după litera b), se introduce o noua literă, lit. c) cu următorul cuprins:

”c) prevederile art. 1 alin. (1). art. 2, art. 3, art. 4 lit. a), art. 4 lit. c), art. 5 alin. (1) - (2) și alin. (4) -(6), art. 7, art. 11, art. 12 și art. 13 ale Directivei (UE) 2022/2041 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), Seria L, nr. 275 din 25 octombrie 2022”.

ART. II

Legea nr. 108 din 16 iunie 1999 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 290 din 3 mai 2020, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează, după cum urmează:

1. La articolul 1 după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (3¹), cu următorul cuprins:

”(3¹) Controlul în domeniile de competență prevăzute la alineatul (3) se exercită într-un mod proporțional, imparțial și nediscriminatoriu”.

2. La articolul 6 alineatul (2) litera A după litera g) se introduc două litere noi, lit. h) și i), cu următorul cuprins:

”h) controlează, în cadrul raportului juridic de muncă întemeiat pe un contract individual de muncă, respectarea reglementărilor legale cu privire la stabilirea și garantarea în plată a salariului de bază minim brut stabilit prin act normativ sau prin contractul colectiv de muncă aplicabil

i) controlează, în cadrul raportului juridic de muncă neîntemeiat pe un contract individual de muncă, respectarea reglementărilor legale cu privire la stabilirea și garantarea în plată a salariului de bază minim brut/remunerației minime stabilite prin act normativ sau prin contractul colectiv/acordul de muncă aplicabil”.

3. După articolul 6 se introduce un nou articol, art. 6¹, cu următorul cuprins:

”ART. 6¹

Activitatea de control a Inspecției Muncii se bazează pe următoarele principii:

a) principiul proporționalității, care reprezintă aplicarea de către personalul cu atribuții de control a unei sancțiuni în limitele prevăzute de actul normativ în temeiul căruia a fost constatată contravenția, raportat la gradul de pericol social al faptei săvârșite, ținând cont de împrejurările în care a fost săvârșită fapta, de modul și mijloacele de săvârșire a acesteia, de scopul urmărit, de urmarea produsă, precum și de circumstanțele personale ale contravenientului;

b) principiul imparțialității, care reprezintă promovarea unor soluții nepărtinitoare, raportat la aceeași categorie de situații de fapt;

c) principiul nediscriminării, care reprezintă asigurarea egalității de tratament a angajatorilor în procesul de control”.

4. După articolul 29 se introduce mențiunea privind transpunerea unor directive, după cum urmează:

”Prezenta lege transpune art. 8 lit. a) al Directivei (UE) 2022/2041 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), Seria L, nr. 275 din 25 octombrie 2022”.

ART. III

(1) Ministerul Muncii și Solidarității Sociale pune la dispoziție următoarele informații prin publicarea pe site-ul instituției, prezentate într-un mod cuprinzător și ușor accesibil, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități:

- a) nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată stabilit potrivit prevederilor art. 164 alin. (1) din Legea nr. 53/2003-Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- b) nivelul altor salarii minime stabilite prin contractele colective de muncă aplicabile la nivel de grup de unități, de sectoare de negociere colectivă și la nivel național;
- c) informații privind căile de sesizare, soluționare amiabilă și atac pe care le au la dispoziție salariații, membrii de sindicat sau reprezentanții salariaților în cazul nerespectării de către angajator a nivelului salariului prevăzut la lit. a) sau lit. b), după caz, precum și informații cu privire la posibilitatea solicitării, în temeiul normelor și principiilor răspunderii civile contractuale, de daune-interese corespunzătoare prejudiciului produs de angajator.

(2) Ministerul Muncii și Solidarității Sociale raportează până la data de 1 octombrie 2025 și, ulterior, o dată la doi ani, către Comisia Europeană următoarele date statistice și informații, pe baza datelor primite de la instituțiile prevăzute la alin. (3)-(6):

- a) rata de acoperire a negocierilor colective în plan național calculată ca raport procentual între numărul total de lucrători din economia națională acoperiți de acorduri colective și contracte colective de muncă în vigoare sau extinse în aplicare, în condițiile art. 110 alin. (4) și (8) al Legii nr. 367/2022 privind dialogul social, cu modificările și completările ulterioare, raportat la numărul total de lucrători ale căror condiții de muncă pot fi stabilite prin contracte colective de muncă sau acorduri colective, încheiate cu organizațiile sindicale;
- b) nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată și procentul salariaților acoperiți de acesta, din total salariaților;
- c) diferențele și/sau derogările de la valoarea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată stabilite prin acte normative și justificarea adoptării acestora, precum și procentul salariaților acoperiți de acestea, în măsura în care datele sunt disponibile;
- d) descrierea cadrului legal în vigoare la data raportării cu privire la reținerile din salarii.

(3) În aplicarea alin.(2), Agenția Națională a Funcționarilor Publici va pune la dispoziția Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, până la data de 1 martie a anului de raportare, următoarele date și informații:

- a) numărul total al personalului plătit din fonduri publice, defalcat pe categorii de personal, respectiv funcționari publici, personal contractual încadrat cu contract individual de muncă sau contract de management și personal care exercită un mandat corespunzător unei funcții de demnitate publică;
- b) numărul personalului plătit din fonduri publice al cărui venit salarial este la nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, defalcat pe categorii de personal prevăzute la lit.a);
- c) numărul acordurilor colective încheiate la fiecare nivel de negociere colectivă și numărul funcționarilor publici acoperiți, pe categorii profesionale;
- d) orice alte date și informații disponibile necesare raportării prevăzute la alin. (2).

(4) În aplicarea alin.(2), Inspekția Muncii va pune la dispoziția Ministerului Muncii și Solidarității Sociale până la data de 1 martie a anului de raportare, următoarele date și informații:

- a) numărul total al contractelor individuale de muncă;
- b) numărul contractelor individuale de muncă la nivelul salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată;
- c) salariile minime brute din contractele și acordurile colective de muncă înregistrate, numărul salariaților acoperiți de contracte individuale și colective de muncă, numărul contractelor și acordurilor colective de muncă înregistrate și sectorul de negociere colectivă din care fac parte unitățile sau instituțiile în care s-au înregistrat contractele sau acordurile colective;
- d) orice alte date și informații necesare raportării prevăzute la alin. (2).

(5) În aplicarea alin.(2), Institutul Național de Statistică va pune la dispoziția Ministerului Muncii și Solidarității Sociale până la data de 1 martie a anului de raportare, următoarele date și informații:

a) distribuția națională a salariilor, numărul total de salariați din economia națională și numărul total de salariați pe fiecare sector de negociere colectivă, numărul de întreprinderi cu peste 10 salariați în plan național și la nivelul fiecărui sector de negociere colectivă.

b) orice alte date și informații necesare raportării prevăzute la alin. (2).

(6) Modalitățile de transmitere a datelor prevăzute la alin. (3) - (5) se stabilesc prin protocoale încheiate în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi cu instituțiile prevăzute la alin. (3)-(5).

(7) Datele comunicate conform alin. (2) - (5) se furnizează defalcate pe criterii de gen, vârstă, gradul și tipul de dizabilitate, sectorul de activitate și numărul de personal al angajatorului după caz.

(8) Prima raportare către Comisia Europeană, realizată în anul 2025, vizează perioada cuprinsă între anii 2021-2023”.

Art. IV

Legea nr. 367/2022 privind dialogul social, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1280 din 22 decembrie 2022 se completează după dispozițiile finale cu mențiunea privind transpunerea unor directive, respectiv:

”Prezenta lege transpune parțial articolele: art. 3 pct.3-4, art. 4 (1) a),b),d), art. 4 (2), art. 5 alin. 6), art. 7, art. 11, art. 12 ale Directivei (UE) 2022/2041 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), Seria L, nr. 275 din 25 octombrie 2012”.

ART.V

După articolul 17 din Legea nr. 337/2018 privind statutul inspectorului de muncă publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1107 din 28 decembrie 2018, se introduce completează după dispozițiile finale cu mențiunea privind transpunerea unor directive, ce va avea următorul cuprins :

”Prezenta lege transpune art. 8 lit. b) al Directivei (UE) 2022/2041 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), Seria L, nr. 275 din 25 octombrie 2022”.

ART. VI

La Legea nr. 100/2016 din 19 mai 2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, modificată și completată prin Ordonanța Nr. 3/2021 din 25 august 2021 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul achizițiilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 821 din 27 august 2021, mențiunea privind transpunerea unor directive, se modifică și se completează după cum urmează:

”Prezenta lege transpune prevederile art. 3, 8, 11, 13 - 19, 22 - 26, 28, 31, 34 - 36, 38 - 40, 43, 44 și 54 din Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 94 din 28 martie 2014, parțial prevederile art. 1, 2, 4 - 7, 9, 10, 20, 21, 29, 30, 32, 33, 37, 41, 42 și 45 din Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului, precum și ale art. 9 din Directiva (UE) 2022/2041 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), Seria L, nr. 275 din 25 octombrie 2022.

ART. VII

La Legea nr. 98/2016 din 19 mai 2016 privind achizițiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 390 din 23 mai 2016, modificată și completată prin Ordonanța nr. 3/2021 pentru modificare și completarea unor acte normative în domeniul achizițiilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 821 din 27 august 2021, mențiunea privind transpunerea unor directive, se modifică și se completează după cum urmează:

”Prezenta lege transpune art. 3, art. 5, art. 7 - 21, art. 23, art. 24, art. 27, art. 29 - 36, art. 38, art. 40 - 43, art. 45, art. 47, art. 49, art. 50, art. 52, art. 53, art. 55, art. 57, art. 58, art. 63, art. 65 - 67, art. 70, art. 72 - 74, art. 76, art. 78, art. 81, art. 82, art. 84 din Directiva 2014/24/UE privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L, nr. 94 din 28 martie 2014, și parțial art. 1 alin. (1) și (2), art. 2 alin. (1) pct. 1, 4 - 24, art. 4, art. 6 alin. (3), art. 22 alin. (1) primul și al cincilea paragraf, alin. (2), alin. (3), alin. (5), art. 23 alin. (1) paragraful (1), art. 26 alin. (1) - (4), alin. (5) primul paragraf, alin. (6), art. 28 alin. (1) - (6), art. 37 alin. (1) primul și al doilea paragraf, alin. (2) - (4), art. 39 alin. (1), alin. (2) primul paragraf, art. 44 alin. (1), alin. (2), art. 46 alin. (1) - (3), art. 48 alin. (1), art. 51 alin. (1) primul paragraf, alin. (2) al doilea paragraf, art. 54 alin. (1) primul paragraf, alin. (2), art. 56 alin. (1) - (3), art. 59 alin. (1) - (6), art. 60 alin. (1), alin. (2) primul și al doilea paragraf, alin. (3), alin. (4), art. 61 alin. (1), alin. (2), art. 62 alin. (1), alin. (2), art. 64 alin. (1), alin. (3) - (5) primul paragraf, alin. (7), art. 68 alin. (1), alin. (2), alin. (3) primul paragraf, art. 69 alin. (1) - (4), art. 71 alin. (1) - (4), alin. (5) primul, al doilea și al treilea paragraf, art. 75 alin. (1), alin. (2), alin. (4), art. 77 alin. (1) - (5), art. 79 alin. (1), alin. (2), alin. (3) paragraful (1), art. 80 alin. (1), art. 83 alin. (1), alin. (2), alin. (4) - (6), art. 85 alin. (3), art. 86, art. 90 alin. (1) - (5), art. 91 primul paragraf din Directiva 2014/24/UE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L, nr. 94 din 28 martie 2014, precum și ale art. 9 din Directiva (UE) 2022/2041 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), Seria L, nr. 275 din 25 octombrie 2022”.

ART. VIII

La Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 391 din 23 mai 2016, modificată și completată prin Ordonanța nr. 3/2021 pentru modificare și completarea unor acte normative în domeniul achizițiilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 821 din 27 august 2021 mențiunea privind transpunerea unor directive, se modifică și se completează după cum urmează:

”Prezenta lege transpune prevederile art. 2, 5, 6, 8 - 16, 18 - 32, 36 - 39, 42, 44 - 49, 51, 52, 54, 56, 58 - 61, 63, 64, 66 - 69, 73 - 75, 78, 82, 87, 89 - 91, 93, 95, 98, 100 și 106 din Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 94 din 28 martie 2014 și parțial ale art. 1, 3, 4, 7, 17, 34, 35, 40, 50, 53, 55, 57, 62, 65, 70, 71, 72, 76, 77, 83, 84, 85, 88, 92, 94, 96, 97 și 99 din Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 94 din 28 martie 2014, precum și ale art. 9 din Directiva (UE) 2022/2041 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), Seria L, nr. 275 din 25 octombrie 2022”.

ART. IX

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare – Partea I, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019 se completează după dispozițiile finale cu mențiunea privind transpunerea unor directive, respectiv:

”Prezenta ordonanță de urgență transpune parțial articolele art. 2; art. 3 pct.4, art. 4 (1) a) - b), art.14, art. 17 ale Directivei (UE) 2022/2041 a Parlamentului European și a Consiliului din 19 octombrie 2022 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), Seria L, nr. 275 din 25 octombrie 2022”.